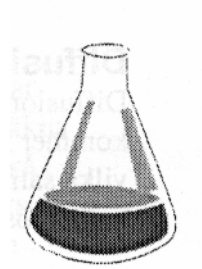

Hemlaboration med ”lablåda”

Hemlaboration 3A

Denna hemlaboration ingår som en av uppgifterna i studiearbete 4 (uppgift 6) och redovisas som en laborationsrapport

Proteiner

Laborationen består av två delar, proteiners struktur och enzymer.

1. PROTEINERS STRUKTUR

Materiel

Äggvitelösning (1 msk hönsäggvita rörs ut i 0,5 dl vatten), stektermometer och en citron.
Kassettdodral med provrör innehållande ammoniumsulfat och kopparsulfatlösning

Risikanalyt

Kopparsulfat är giftigt. Iakttag sedvanlig försiktighet.

Utförande

Visa att en äggvitelösning koagulerar vid upphettning.

Har du en stektermometer kan du bestämma vid vilken temperatur äggvitan koagulerar.

Häll någon milliliter, (ett teskedsmått rymmer 5 ml) äggvitelösning i provröret eller i ett glas.
Tillsätt ammoniumsulfat till dess att lösningen blir mättad. Vad händer? Tillsätt därefter vatten till lösningen. Vad sker?

Diska ditt kärl och ta ny äggvitelösning i provröret/glaset.
Tillsätt någon milliliter kopparsulfatlösning. Iakttagelse?

Diska ditt kärl och ta ny äggvitelösning i provröret/glaset.
Tillsätt några droppar citron, (Saften från citron har ett lågt pH-värde). Vad händer?

Frågor att fundera på:

Förklara termerna primär, sekundär och tertiärstruktur.

Vad händer då ett protein denatureras? Vad kan denaturera ett protein?

2. ENZYMER

Materiel

provrör
två pipetter med väteperoxidlösning
liten bit rå potatis
liten bit kokt potatis

Risakanalys

Väteperoxid är frätande. Använd skyddsglasögonen.

Utförande

Häll hälften av väteperoxidlösningen i provröret. Lägg i en liten bit rå potatis. Vad iakttar du? Upprepa försöket men lägg i en liten skiva kokt potatis. Iakttagelser? Peroxider (vanliga biprodukter vid cellens kemiska reaktioner) sönderdelas till två helt ofarliga ämnen av enzymet katalas, som finns i de flesta celler.

Redovisning

Skriv en laborationsrapport på hemlaboration 3A (både del 1 och 2). Laborationsrapporten hör till Studiearbete 3 och är den sista av uppgifterna i studiearbetet.

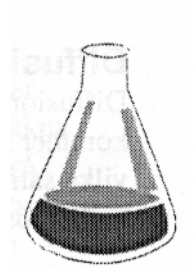
Hemlaboration med ”vardagskemikalier”

Hemlaboration 3B med facit

Anaerob nedbrytning

Materiel

strösocker
5-10 g jäst
ballong
glasburk
vatten

Risikanalyt

Några påtagliga olycksrisker föreligger inte i denna laboration.

Utförande

Lös upp ungefär 1 msk strösocker i 0,5 dl ljummet vatten. Rör ut jästen i sockerlösningen. Häll blandningen i ballongen. Knyt igen ballongen och placera den i ett vattenbad med fingervarmt vatten. Låt ballongen ligga i 0,5 – 1 timme. Iakttagelser?
Hur förklarar du detta?